

Bildirge

2a

Emzirme Bebeğin Doğal Hakkıdır *

M. Arif Akşit**, **Mehmet Kuşku*****, **Gülseren Oktay******,
Nilüfer Demirsoy*****

*İlk 1000 gün, 4. Kongresi Genel Kurulu, 5 Mart, 2016, Ankara, Türkiye, kaynak alınmış, metin 2017 yılında ilk 1000 Gün Anne Sütü Kursu nedeniyle yeniden yapılandırılmıştır

*Eskişehir Acıbadem Hast. Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi çalışmasıdır

**Prof. Dr. Pediatri, Neonatoloji ve Ped. Genetik Uzmanı, Acıbadem Hast., Eskişehir

***Uzman Dr. Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları, Acıbadem Hastanesi, Eskişehir

****Hemşire, Yenidoğan Yoğun Bakım Ünitesi Sorumlu Hemşiresi, Acıbadem

*****Yrd. Doç. PhD. Eskişehir Osmangazi Üniversitesi, Etik Anabilim Dalı

Ceza Kelime anlamı olarak “karşılık, mukabil” olup, genellikle uygunsuz davranışlarda bulunanlara uygulanan olarak kullanılmaktadır. Ceza Kanununun amacı (Madde 1);

- Kişi hak ve özgürlüklerini,
- Hukuk devletini,
- Kamu sağlığını, toplum barışını korumak,
- Suç işlenmesini önlemektir olarak ele alındığında, “zarar vermemek/primus non nocere, faydalı olandan mahrum bırakma, destek olmama, emzirmeye yardım ve rehberlik yapmama da kanımca suçlanabilecek bir boyut olarak ele alınması sağlıkta gündeme gelmelidir.”

Emzirme, bir bebeğin büyüme ve gelişme ötesinde, sosyal ve psikolojik gelişimi yanında, kronik ve ileride oluşacak sorunların oluşmaması dahil, birçok boyutta sayılamayacak kadar çok ve giderek yeni bilimlerle artan, hem anneye, hem bebeğe ve topluma, kültürel katkıları ve faydası da olduğu dikkate alındığında bir hak olarak tanımlanmalı ve emzirmeye keyfi olarak yapılması bir istenmeyen boyut olarak irdelenerek, bunun önlenmesi sadece sağlık elemanları değil, tüm insanlar için bir yasal boyutlu görev olarak görülmelidir.

Emzirmeyi teşvik, destek ve sağlanması için yapılacak yaklaşımlar, bir hakkın teslimi, yasal olarak gerekenin yapılması olarak algılanmaktadır.

Sağlığın yenidoğan bebeklerde, hatta prematüre bebeklerde oluşması, ilk ve öncelikli boyutu anne sütü olmaktadır. Bebek ememese bile anne sütüne gereksinimi kaçınılmaz olarak görülmekte ve bu damla olarak bile, pasaj açık kalacak şekilde verilmektedir.

Neonatoloji Yoğun Bakımdaki sağlık ekibinin temel amacı bebeğe anne sütünü vermek olmaktadır.

Özet**Emzirilme Bebeğin Doğal Hakkıdır**

Amaç: Emzirmenin bebek ve anne açısından yaşamsal açıdan hayati önemi ve sosyal, kültürel ve ruhsal olarak anne ve bebeğe faydaları ilkeler olarak sunulmaktadır.

Dayanaklar/Kaynaklar (Materyal ve Metot): Etik boyutlar ile olay irdelenmektedir.

Giriş: Anne sütünün vazgeçilemez, yerine konulamaz bir boyut olması ile bunun bireyin hakkı kapsamında ele alınmasının etik ve hukuk boyutu ile gündeme getirilmektedir.

Genel Yaklaşım: Emzirmenin bir memeli olarak a) doğal yaşamsal hak, b) bireyin bağımsızlığı boyutu, c) doğru ve yapılması gereken bir hak olarak ve d) kendi kazanımları olarak çok boyutlu önemsenmesi gerektiği belirtilmektedir.

Başlıca boyutlar: Emzirme, anne ve bebeğin tensel teması ile yaklaşması, bilim en ideal ve en mükemmel besin olduğu vurgusu, insanların zorlama olmadan, destek ve bilgilendirme ile arzularının artacağı bilinci ile, her bebeğe özgün ve özel bir doğal kaynak besin olduğu, bebek ile eşgüdüm ve işbirliği esasında olduğu, karşılıklı sosyal, kültürel ve ruhsal tatmin ve onur mutluluğunun yaşandığı, genetik ve savunma bilgilerinin de anneden bebeğe doğumdan sonra da geçebildiği, bebeğin fizyolojik florasının oluşması ve gelişmesinde, yan etki ve ters yanıt olmayan bir boyutun olduğu, bebeğin ilk etik eğitimi oluşturduğu, bebeklikten çocukluğa geçişte ruhsal gelişim açısından da önemi, emzirmenin gelişimde bağımlılık yapar şekilde aleyhinde kullanılmamasının gerektiği, keyfi değil gerekli bir boyut ve belirli bir süreç olarak değerlendirilmesi, bir değer yaratılması olarak bakılmalıdır.

Yaklaşım: Bebeğin emzirmesi konusunda her bebeğe ve anneye özgü yaklaşım ve geliştirmenin sağlanması ile bunun etkin uygulanabilir olması açısından yaklaşım gereklidir. Teorik olmanın ötesinde uygulanabilir boyuta getirilmelidir.

Sonuç: Anne sütü ve emzirme konusunda olumsuz görüşü olmamasına karşın, toplumda tam emzirmenin giderek azalması ile uygulama konusundaki aksaklıkların sağlık elemanları tarafından giderilmesi zorunluluk taşımaktadır.

Yorum: Anne sütü önemsenmesi boyutu ileri taşınarak, sürdürülebilir kılınmalıdır. Bu konuda bilgi ötesi, beceri konusu da dikkate alınmalıdır.

Anahtar Kelimeler: Anne sütü, emzirme, bebek hakları, emzirmenin faydaları

Outline**Breast Feeding is Fundamental Natural Right for Infant's**

AIM: The Breast-Feeding at Mammals, whether from mother or infant aspect, completely in beneficence act, and vital importance, and also social, cultural and physiological on ethical concepts is well-thought-out.

Grounding Aspects: The Breast-Feeding is in ethical Codes evaluated and indicated at this Chapter.

Introduction: Inevitable is the mother's Milk, for the infant to be a child, and as considered as the fundamental natural Right for babies, thus, considered as legal considerations.

General Considerations: The Breast-Feeding as a mammalian; a-The Natural Right to life, b- civil liberties for vital concept, c-the righteous way and the ought to do notion for Human, d- the virtue and values for the subjective gains as the variable, multiple assistance.

Proceeding: As a Breast-Feeding; the skin to skin connection and cooperation of mother and infant, the supreme ideal feeding for individual needs, special and unique, not any oppression but desired to give mother's milk, as the honor to be a mother and virtue an integrity to have a baby, by breast-feeding, the first ethical education, social, cultural and other subjective and objective satisfaction, genetic and immune transferring of the massages, signals to infant form mother, the physiological establishing of the microbiota of the infant, the growth and even the neurological and physiological

development of the infant, not to be abused the importance of the breast-feeding as dependency.

These aspects must be also applicable and not to be in theory.

Notions: This perspective must be a process up to a childhood stage, not to be limited for 1-2 months.

Basically, the breast-feeding must be supported after the Neonatology Period.

on ethical principles.

Conclusion: The mother's Milk concept must be taken carefully and in continuous way up to one year,

at least 6 months, thus, not only desirable but be relevant for this procedure.

Key Words: Breast-Feeding, mother's Milk, ethical considerations, Right of the Infants, the benefit of breast-feeding

Anne Sütü/Meme Salgısı, Emzirilme Temel Haktır

Giriş, Neden Hak Olarak Tanımlanmaktadır

Tanımı

Hak: Hukuka uygunluk, adalet ve adaletin gerektirdiği ve bireyin temel insan olarak (Homo sapiens, sapiens) kazanımlarıdır. Arapça; hak, doğruluk, hakikat, yerinde olması karşılığında, İngilizce; right, Fransızca; droit, Almanca; Recht sözcükleri ile tanımlanmakta ve anlam olarak düz doğru çizgide gitmek, anlamına gelir. Bu Hak kavramı, İnsan Hakları temelinde, yasal, etiksel veya toplumsal, kültürel özgürlük ve yetki olarak sağlanması zorunludur. Birey hakkı olmadan, toplum ve tüm insanlık değerleri oluşmaz.

Haklar: **a) Doğal haklar;** insan tarafından verilmeyen hak olup, insan olma nedeniyle kazanılan haktır, prematürelde olduğu gibi, yaşam hakkı, emzirilme hakkı gibi, **b) Civil liberties,** bağımsızlık ve otonomi; doğal hak, iddia kimseye bağlı olmadan eylemde bulunma, emzirme bu gruba da söz edilmelidir, **c) doğru nedir ve ne yapmalıyım kavramı ve sorumluluğu yüklenme hakkı;** pozitif-negatif ayırım yapma ve yapmama hakkı, ancak anne bebeğinin zararına olacak yaklaşımda, zarar oluşturma hakkı olmadığı vurgulanmalı, **d) kendi kazanımı;** anne kendi çabası ile bebeğinin büyüme ve gelişmesi ile kazanımları, bireysel davranışları ile bir değer yaratma onuru ve kıvancını taşıması, anne olmanın mutluluğunu elde etmesi ve başka eşi dahil tek olarak sorumluluğu taşıması ile kazanımı, hak kendi başına hak edilen boyut. (www.dmy.info)

Sonuç: Homo sapiens, sapiens, bir memeli olarak; anne, bebeğinin büyüme ve gelişmesi için mucizevi bir meme salgısını, sadece kendisinin salgıladığı bir kıymeti, bebeğine vermesi, bir bebeğin hakkı olarak ta yorumlanmalıdır.

Kültürel ve toplum olarak bu oluştuğu için, ayrıca bir hukuksal boyut tanımlanmadığı, annenin süt vermemesi ile bebeğine bakmayan anne vurgusu ile zaten sosyal cezalandırma oluştuğu için bunun bir hukuksal yansımasından ziyade bir sosyal durumu olduğu önemsenmelidir. Karşılıklı haklar zorla değil, güzellik ve rıza ile oluşmaktadır. Emzirme, annenin bilgilenmesi, beceri kazandırılması ve destek, teşvik ile uygulamasının sağlanması ile oluşabilir. Zorla emzirme diye bir kavram kabul edilemez. Annelik duygusunu zedeleyen durumdur. Annenin kaygıları ile sorunlarını çözümlenmek için sağlık elemanları bu açıdan, sadece teorik değil beceri ve uygulama açısından da eğitilmelidirler.

Sosyal ve kültürel doğal olan boyutun ilkeler olarak vurgulanması amacı ile bu değerlendirme yapılmaktadır. Tüm bu açılardan bakıldığında, bebeğin yaşamasında en önemli işlevin emzirme olduğu ve yaşamsal bir hak olarak tanımlanmasının önemi vurgulanmaktadır.

Giriş

Anne sütü, annenin sadece memesinde yapılan salgı değil, sosyal ve kültürel anlamda, tüm benliği ve gönül ile aşk ile aklını kullanarak, tüm yaşamındaki süreci, gece ve gündüz bebeğine hasrederek sağladığı bir yaklaşımdır. Buradaki tek kazancı da bebeğinin büyüme ve gelişmesi açısından duyduğu onur olmaktadır.

Bu Değer Üretme/Oluşturma Yaklaşımı

Emzirme tamamen annenin be bebeğın lehine boyutundan, karşılıklı sağlık formatına çekilmesi ve ortak sağlıklı sosyal, kültürel kazanım sağlanması temel alınmalıdır. Bu nedenle amacın tanımlanması amacıyla ilkeleşme önem kazanmaktadır.

Temel Özellikler

Neden Emzirme boyutunun kısa vurguları aşağıda yapılmaktadır.

Emzirme

- 1) Emzirme**, anne sütü vermenin ötesinde, doğrudan bebek ile bedensel temas, cilt ve cilt dokunması ile bir iletişim ve bir yakınlaşmadır. Bebeğın sıcaklığının anne tarafından hissedilmesi, onun iç dünyasında bir sevgi seli oluşturmaktadır, endo-morfinler en üst düzeye çıkmaktadır.
- 2) Emzirme**, konusundaki bilginin teknolojik olarak daha derinleşmesi ile ve bilim algısının gelişmesi ile anne ve bebeğe karşılıklı yararları konusunda giderek artan kanıta dayalı veriler ortaya konulmaktadır, hayranlığımız kat ve kat artmaktadır
- 3) Emzirme**, destek, bilgilendirme ve teşvik edilmeli, zorlama yapılmamalıdır. Emzirme konusunda tereddüt içinde olanlara; sevdirme ve önemini kavratma ile annelik duygusu ile emzirmek isteyecektir.
- 4) Emzirme**, sadece annenin bebeğine özgün, özeldir, başka bebeğe göre salgılanmaz
- 5) Emzirme**, temel anne ve bebeğın bağı, bağlantısı, ilintisidir, iletişimde eşgüdüm ve iş birliğinin bir boyutu ve kanıtıdır.
- 6) Emzirme**, bebekler için ideal tek besin olup, hatta besin olmanın ötesi, sosyal, kültürel ve psikolojik boyutu olan bir olgudur, süreçtir
- 7) Emzirme**, ile sütle geçen hücreler, doğumdan sonra da genetik bilgi akışını sağlar, aynı şey kan ile geçmez, immün reaksiyon oluştururken, anne sütü ile oluşmaz, bilgi akışı sağlanır
- 8) Emzirme**, bebeğın fizyolojik florasını oluşturup, geliştirir ve yaşam boyu koruma için mikrobiyota desteği sağlar
- 9) Emzirme**, aile ve sosyal boyut ile ruhsal gelişimi sağlar
- 10) Emzirme**, bebeğın ilk etik eğitimidir
- 11) Emzirme**, yegâne yan etki, ters etki veya zarar oluşturmayan bir boyuttur
- 12) Emzirme**, özellikle bebeklik konunda, emzirmek çocuklukta istismar olarak kullanılamaz
- 13) Emzirme**, Bebeklerin çocukluğa geçişte, bağımlı ve bireyin özerkliği aleyhine kullanılacak bir yaklaşım boyutu olamaz
- 14) Emzirme yapamayan anne**, her sağlık yaklaşımında olduğu gibi, olguya göre (hastalığa göre değil) ele alınarak, vermemesi bir suç/ceza kapsamında ele alınamaz. Annenin emzirmesi için, teşvik, destek ve beceri kazandırılmalı, sorunlara da çözüm bulunarak anlayışla karşılanmalıdır.
- 15) Emzirme**, yaşamsal hak olarak, anne isteği oluşturularak değerlendirilmelidir

SONUÇ

Emzirme,

- Bebeklerin yaşamsal hakkıdır ve
- Bu hak annenin arzu ve isteğini oluşturarak, geliştirerek ve sağlayarak oluşan, ***bir yaşam hakkıdır.***

Öneriler

Emzirme doğal bir anne yaklaşımı olarak geliştiği için, uygulanmada bazı teknik sorunlar oluşabilmektedir. Bu konuda sağlık personelin eğitimi önemsenmelidir.

Emzirme Teknikleri

Sezaryen ile doğum yapan bir anne, bebeğine süt verecek memesi daha henüz hazır olmadığı için sütü gelmeyebilecek, bunun sağılması ve pompa ile çekilmesi gerekebilecektir.

Süt pompa ile çekilse bile sadece bir damla meme ucunda gelebileceği ve bunun önemsenerek bebeğe verilmesi gerekmektedir.

Vajinal doğumlarda bile tam Hormonal boyut bir hafta içinde oluşacağı dikkate alındığında bu bir hafta içinde bebeğin memeyi tutması, aerola tümünden ağıza alarak, içine çekmesi/suction yapması önemlidir. Emzirme yardımcıları bu açıdan kalıpsal değil, bebeğe özgü, anlayışla karşılamaları önemlidir.

Önce sevgi ve sevgi ile yaklaşım. Sonra anne ve bebeğe saygı oluşturulmalıdır. Kalıp değil, bebek ve bebeğin sağlığı, beslenmesi önemlidir.

Literatür

Tüm Literatürler olumlu yönde olmaktadır, bu konuda ek veriler ayrıca sunulacaktır.

Özet

Anne sütü ve eylemi olan emzirme bir Memeli olan insanlar için (Homo sapiens, sapiens) bir yaşamsal anlam ötesinde, sosyal, kültürel ve ruhsal ok boyutlu ve vazgeçilemeyecek bir olgudur ve bebeklerin çocukluk dönemine taşıyan bir süreçtir.

Sunum/Slide: Emzirmede Birey Hakkı/Hukuku

Emzir-me/Anne Sütü Kursu

19 Mart 2017, 1000 Gün

Ankara

Emzirilme Bebeğin Doğal Hakkıdır

Hukuk

- Hukuk, Haklar demektir
- Yaşam, Temel haktır,
- Yaşam olmadan haklar oluşamaz
- İnsan, Homo sapiens, sapiens Memeli türünün ögesidir
- Hepimiz aynı türün elemanlarıyız

Hakların Boyutu

- Canlı olmak, yaşamak; Doğal Hak (Memeli/İnsan)
- Bireyin olmanın özelliği olan haklar (civil liberties/anne sütü)
- Doğru nedir, ne yapılmalıdır (En ideal besin)
- Kazanım esas olmalı/zararın önlenmesi (Çok boyutlu yarar)

Emzirmenin Önemi ve Kazanımları

Memelilerin yaşaması için emzirilmeleri doğal bir haktır

- Annenin bebeğini emzirmesi için gereken bilgi, destek ve beceri kazandırılmalıdır
- Emzirme bir fedakarlıktır
- Emzirme, doğrudan temas/sevgi iletişim
- Anne ve bebeğe çok boyutlu fizyolojik yarar
- Emzirme çoklu kazanç sağlar
- Teşvik, bilgilendirme, destek gereklidir
- Bebeğin ilk etik öğrenimi/doyma, acıkma
- Emzirme, anne ve bebek karşılıklı fayda üzerine yapılanmalı
- Ruhsal gelişimde bağımsızlık öğrenimi (bağımlılık yapılmamalı)
- Sosyal, kültürel, toplumsal yarar sağlayan bir olumlu boyut
- Anne sütü her bebeğin gereksinimine göre özel üretim
- Anne sütü/meme salgısı en ideal besin kaynağı
- Süt ile savunma hücreleri, genetik bilgi geçimi
- Anne sütü, içindeki enzimler ve çeşitli etkileşim ile yararı yüksek
- Bebekte normal flora oluşması

Prof. Dr. Aksit /From Prof. MD. M. A. Aksit's collection